

Valsts probācijas dienests

PUBLISKAIS PĀRSKATS 2021

PRIEKŠVārds.....	3
PAMATINFORMĀCIJA	4
DIENESTA STRUKTŪRA	4
FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI	5
VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMA EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS	5
DIENESTA DARBĪBAS REZULTĀTI	7
KRIMINĀLSODS – PIESPIEDU DARBS	8
AUDZINOŠA RAKSTURA PIESPIEDU LĪDZEKLIS – SABIEDRISKAIS DARBS	9
IZVĒRTĒŠANAS ZIŅOJUMS	9
UZRAUDZĪBA	10
IZLĪGUMA PROCESA ORGANIZĒŠANA, VADĪŠANA UN SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA	12
PROBĀCIJAS PROGRAMMAS	14
DIENESTA VEIKTIE UN PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI	14
DIENESTA ĪSTENOTIE PROJEKTI	15
PĀRSKATA GADĀ ĪSTENOTĀS JAUNĀS POLITIKAS INICIATĪVAS	15
IESTĀDES VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMAS EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI	16
DIENESTA PERSONĀLS	17
DIENESTA KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	18
SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS	18
SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU	18
BŪTISKĀKIE SASNIEGUMI 2021.GADĀ UN 2022. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	19

PRIEKŠVĀRDS

Valsts probācijas dienests (turpmāk – Dienests) ir mūsdienīga sodu izpildes institūcija, kas izpilda aptuveni 70% no Latvijā piemērotajiem kriminālsodiem, kā arī ar starpnieka palīdzību īsteno izlīguma procesu starp cietušo un likumpārkāpēju visās kriminālprocesa stadijās un veicina taisnīguma atjaunošanas jomas attīstību Latvijā. Divtūkstošo gadu sākumā Dienests tika izveidots, lai mūsu valsts kriminālsodu izpildes sistēmu padarītu efektīvāku, gudrāku, attīstot alternatīvas brīvības atņemšanas sodam (ieslodzījumam), un Dienests joprojām neatlaidīgi turpina strādāt šajā virzienā.

Cilvēkus, ar kuriem mums jāstrādā, mēs saucam par probācijas klientiem, nevis notiesātajiem. Tas ir attieksmes jautājums. Visu pirms viņi ir cilvēki ar saviem dzīvesstāstiem un vajadzībām, nevis likumpārkāpēji. Vienlaikus mūsu īstenais klients ir Latvijas sabiedrība, kurai sniedzam pakalpojumu – dzīvot drošākā sabiedrībā. Tas iespējams tieši pateicoties šādai pieejai. Dienesta speciālisti ne tikai ierobežo probācijas klienta brīvību, kontrolē uzvedību un sniedz atbalstu dažāda rakstura

sociālpsiholoģisku problēmu risināšanai, bet arī tic ikviena cilvēka spējai īstenot pārmaiņas savā dzīvē, dod cerību un attīsta motivāciju labai dzīvei, palīdz atklāt jaunas perspektīvas un iespējas to realizēšanai, nenodarot kaitējumu citiem cilvēkiem. Mēs to saucam par probācijas klientu sociālo iekļaušanu, ko uzskatām par saprātīgāko risinājumu noziedzības mazināšanai valstī.

Pārskata gadu dienests aizvadīja COVID-19 pandēmijas ierobežojumu apstākļos, kas radīja izaicinājumus virknē administratīva rakstura jautājumos un saturiskajā darbā ar klientiem. Tika būtiski ierobežota Dienesta kapacitāte īstenot uzvedības korekcijas pasākumus probācijas klientiem, apturot grupu darba probācijas programmu īstenošanu. Būtiski samazinājās īstenoto izlīgumu starp cietušo un likumpārkāpēju skaits, jo šo procesu nebija iespējams īstenot klātienē. Klātienē darbs ar uzraudzības klientiem tika ierobežots, to daļēji aizstājot ar attālinātu saziņu. Samazinājās iespējas piespiedu darba un sabiedriskā darba izpildi pielāgot probācijas klientu individuālajām vajadzībām, jo samazinājās darbinieku skaits, kurās probācijas klientus drīkst nodarbināt. Vienlaikus gan jānorāda, ka pandēmijas laikā tika atklātas arī jaunas sadarbības iespējas ar piespiedu darba devējiem. Viens no piemēriem ir sadarbība ar veselības aprūpes iestādēm. Piespiedu darba izpildes ietvaros probācijas klienti tika iesaistīti arī pandēmijas radīto seku mazināšanas pasākumos, tai skaitā nodarbināti slimnīcu nodaļās, kur ārstējās COVID-19 pacienti.

Pandēmijas laikā Dienestā strauji tika attīstīti digitalizācijas procesi. Tas ļāva daļēji kompensēt klātienē kontaktu ierobežošanu ar probācijas klientiem un uzlabot Dienesta darba organizācijas efektivitāti, un pat palielināt probācijas pakalpojumu pielāgošanas iespējas probācijas klientu individuālajām vajadzībām. Tika īstenots e-lietas projekts un veikti būtiski pilnveidojumi Dienesta informācijas sistēmā "PLUS". Pateicoties tiešsaistes saziņas risinājumu ieviešanai, īpaši strauji pārskata gadā attīstījās Dienesta starpinstitutionālā sadarbība (Valsts probācijas dienests – Ieslodzījuma vietu pārvalde – Valsts policija – Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija - citi pieaicinātie) darba ar probācijas klientu koordinēšanai, kas apjoma ziņā dubultošanās, un tika organizētas 742 starpinstitutionālu sanāksmes. Arī tiešsaistes mācību risinājumi un e-mācību kursi nodarbinātajiem, atvērtas un nepastarpinātas iekšējās komunikācijas prakses, nodarbināto un probācijas klientu digitālās prasmes attīstījās ļoti strauji, kas labvēlīgi ietekmēs Dienesta darba efektivitāti un probācijas klientu sociālās iekļaušanās procesus ilgtermiņā.

2022.gadā Dienesta darbības prioritātes būs - iestādes darbības pārskatīšana un pielāgošana pēc-pandēmijas apstākļiem, tai skaitā probācijas klientu uzvedības korekcijas pasākumu atjaunošana, probācijas klientu nodarbinātības veicināšana, Dienesta kapacitātes darbam ar bērniem un jauniešiem stiprināšana, taisnīguma atjaunošanas jomas attīstība un cilvēkresursu vadības jomas pilnveide.

Valsts probācijas dienesta vadītājs
Imants Jurevičs

PAMATINFORMĀCIJA

Dienests ir tieslietu ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts politiku tam noteikto funkciju ietvaros. Dienesta juridiskais statuss, funkcijas, uzdevumi, kompetence un tiesības ir noteiktas Valsts probācijas dienesta likumā un Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumos Nr. 1010 „Valsts probācijas dienesta nolikums”. Dienesta darbības mērķis ir veicināt sabiedrības drošību, nodrošinot kvalitatīvu Dienesta funkciju īstenošanu.

Dienesta funkcijas

Saskaņā ar Valsts probācijas dienesta likuma 6. pantu Dienests īsteno šādas funkcijas:

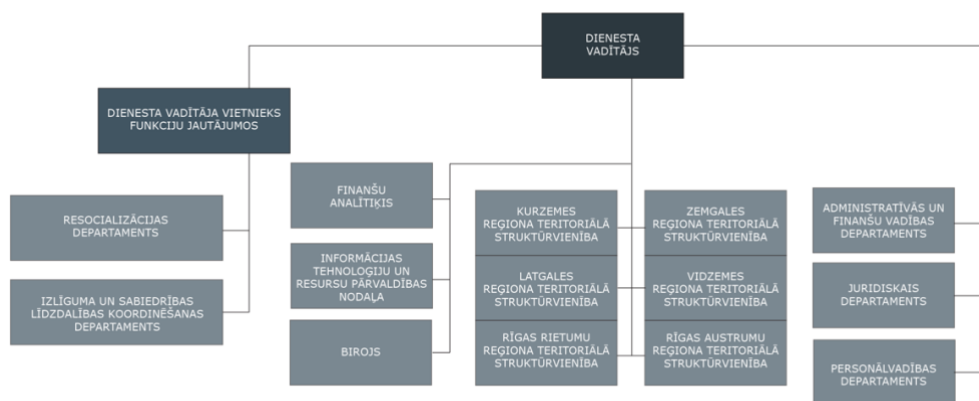
- 1) sniedz izvērtēšanas ziņojumu par probācijas klientu;
- 2) nodrošina probācijas programmu izstrādi un licencētu programmu īstenošanu;
- 3) organizē kriminālsoda – piespiedu darbs – izpildi;
- 4) organizē audziņoša rakstura piespiedu līdzekļa – sabiedriskais darbs – izpildi;
- 5) pārbaudes laikā uzrauga personas, pret kurām izbeigts kriminālprocess, tās nosacīti atbrīvojot no kriminālatbildības;
- 6) pārbaudes laikā uzrauga personas, kuras ir nosacīti notiesātas vai nosacīti pirms termiņa atbrīvotas no brīvības atņemšanas iestādēm;
- 7) organizē un vada izlīguma procesu kriminālprocesā un lietās par audziņoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem;
- 8) nodrošina papildsoda – probācijas uzraudzība – izpildi.

Lai sekmētu darbības mērķa sasniegšanu, Dienests:

- veicina zinātnisko pētniecību probācijas jomā un nodrošina pētījumu rezultātu efektīvu izmantošanu;
- atbilstoši kompetencei izstrādā informatīvos un metodiskos materiālus;
- sniedz mācību metodisko palīdzību un informāciju tiesībsargājošo iestāžu amatpersonām;
- piedalās probācijas speciālistu tālākizglītības mācību programmu izstrādē un īstenošanā;
- atbilstoši kompetencei sniedz priekšlikumus normatīvo aktu izstrādē;
- sagatavo valsts investīciju un starptautisku programmu projektu pieteikumus, kā arī sekmē investīciju programmu īstenošanu;
- piedalās vienotas valsts politikas īstenošanā sociālās atstumtības mazināšanas jomā.

DIENESTA STRUKTŪRA

2021. gadā Dienesta sastāvā ietilpa Dienesta centrālais aparāts, 6 teritoriālās struktūrvienības un 41 teritoriālo struktūrvienību nodaļa.

FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMA EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS

Pārskata gadā Dienestā tika īstenotas sekojošas budžeta programmas (apakšprogrammas):

- 04.03.00 "Probācijas īstenošana";
- 62.07.00 "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)".

Pamatbudžeta apakšprogrammas 04.03.00 "Probācijas īstenošana" finanšu resursi

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gada (faktiskā izpilde), EUR	Pārskata gadā	
			Gada plāns	Faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	9 293 004	9 458 970	9 458 903
1.1.	Dotācija	9 293 004	9 458 970	9 458 903
1.2.	Ārvalstu finanšu palīdzība		-	-
2.	Izdevumi (kopā)	9 293 004	9 458 970	9 458 903
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	9 276 882	9 238 115	9 238 090
2.1.1.	Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	3 769	3 794	3 769
2.1.2.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	1 898	1 898
2.1.3.	Pārējie uzturēšanas izdevumi	9 273 113	9 232 423	9 232 423
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	16 122	220 855	220 813

Dienests pamatbudžeta apakšprogrammā 04.03.00 "Probācijas īstenošana" ir iekļauti gan izdevumi dienesta pamatdarbības nodrošināšanai, gan izdevumi, ko Dienests veic saskaņā ar uzņemtajām starptautiskajām saistībām.

Pārskata gadā pamatbudžeta apakšprogrammas 04.03.00 "Probācijas īstenošana" finanšu līdzekļi 9 458,9 tūkst. eiro apmērā tika izlietoti:

1. Dienesta pamatdarbības nodrošināšanai:

- darbinieku atlīdzībām - 7 595,2 tūkst. eiro apmērā (tika plānots - 7 595,2 tūkst. eiro).
- preču un pakalpojumu iegādei - 1 635,3 tūkst. eiro apmērā (tika plānots - 1 635,3 tūkst. eiro).
- pamatkapitāla veidošanai - 220,8 tūkst. eiro apmērā (tika plānots - 220,8 tūkst. eiro).
- Pārējie valsts pabalsti un kompensācijas - 1,9 tūkst. eiro apmērā (tika plānots - 1,9 tūkst. eiro).

2. Dalības maksas iemaksām šādās starptautiskajās nevalstiskajās organizācijās:

- "Eiropas probācijas konference" (CEP - Confederation of European Probation) – 3,1 tūkst. eiro apmērā (tika plānots - 3,1 tūkst. eiro).

- organizācijā "Eiropas forums taisnīguma atjaunošanai" (*European Forum for Restorative Justice*) - 0,7 tūkst. eiro apmērā (tika plānots - 0,7 tūkst. eiro).

Dienesta pamatdarbības budžeta izmaiņas 2021.gadā:

- par 110,8 tūkst. eiro samazinājās atlīdzības izdevumi, pārdalot finansējumu Tiesu administrācijai grāmatvedības funkcijas nodrošināšanai, kā arī izdevumi Valsts sociālā apdrošināšanas obligāto iemaksām un pārējiem valsts pabalstiem un kompensācijām.
- 62,0 tūkst. eiro palielinājās, preču un pakalpojumu izdevumu, pārdalot finansējumu Tiesu administrācijai grāmatvedības funkcijas nodrošināšanai, saņemot finansējumu nomas izdevumu pieaugumam un datortehnikas iegādei.

Pamatbudžeta apakšprogrammas 62.07.00 "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)" finanšu resursi

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gada (faktiskā izpilde), EUR	Pārskata gadā	Faktiskā izpilde
			Gada plāns	
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	113 263	208 593	208 559
1.1.	Dotācija	113 263	208 593	208 559
1.2.	Ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	113 263	208 593	208 559
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	36 383	23 693	23 660
2.1.1.	Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.2.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.3.	Pārējie uzturēšanas izdevumi	36 383	23 693	23 660
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	76 880	184 900	184 899

Dienesta kopējā budžetā tika paredzēti finanšu līdzekļi Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu (2014-2020) projekta "Probācijas klientu uzskaites sistēmas pilnveidošana" Nr. 2.2.1.1/17/I/011 (turpmāk tekstā – ERAF Projekts) īstenošanai, tajā skaitā preču un pakalpojumu izdevumu segšanai 23,7 tūkst. eiro apmērā, kā arī pamatkapitāla veidošanai 184,9 tūkst. eiro apmērā. Kopējais līdzekļu apjoms ERAF Projekta aktivitātēm 2021. gada budžetā sastāda 208,6 tūkst. eiro.

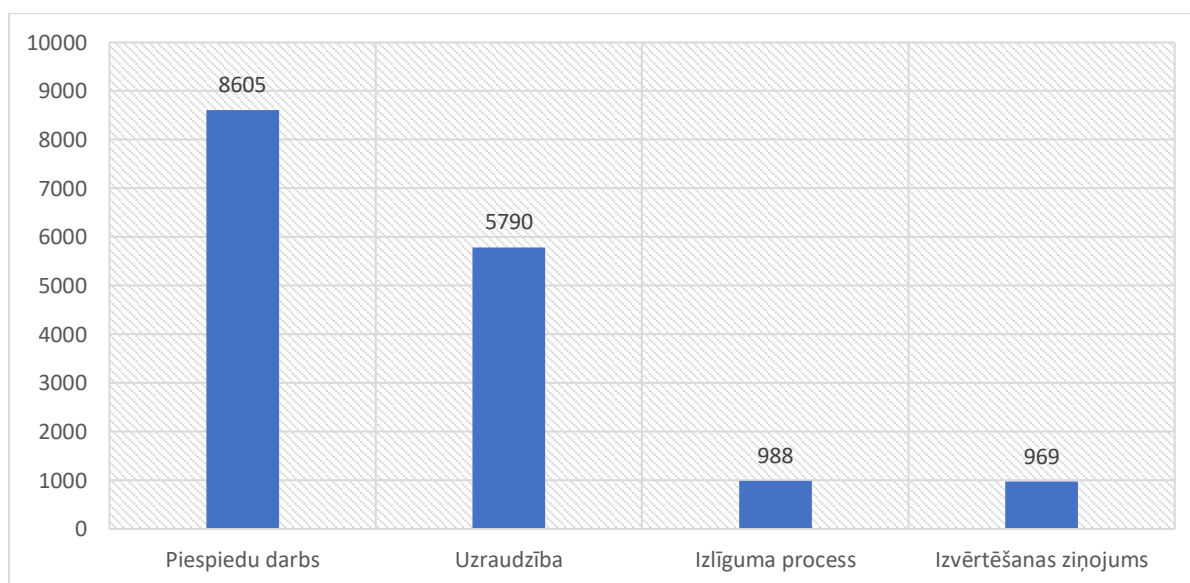
DIENESTA DARBĪBAS REZULTĀTI

2021. gadā Dienests strādāja ar 16 391 probācijas klientu (probācijas klienti, ar kuriem Dienests turpināja darbu no iepriekšējiem gadiem, un probācijas klienti, ar kuriem Dienests uzsāka darbu pārskata gadā), no kuriem 27% bija bērni un jaunieši (8 % – 11 – 17 gadu vecumā un 19% – 18 - 25 gadu vecumā). Izmaksas uz vienu probācijas klientu dienā 2021. gadā bija 2.29 eiro.

Krimināllikumapants	Noziedzīgais nodarījums	%
180.pants	Zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā	13%
262.pants	Transportlīdzekļa vadīšana alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē	12%
253.pants 253. ¹ pants	Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvešana, vadāšana, pārsūtīšana un realizēšana	10%
175.pants	Zādzība	8%
185.pants	Mantas tīša iznīcināšana un bojāšana	6%
170.pants	Izvairīšanās no uzturēšanas	5%
312.pants	Izvairīšanās no soda izciešanas	4%
253. ² pants	Narkotisko un psihotropo vielu neatļauta iegādāšanās, glabāšana un realizēšana nelielā apmērā un narkotisko un psihotropo vielu neatļauta lietošana	3%
176.pants	Laupīšana	3%
126.pants	Tīšs vidēja smaguma miesas bojājums	3%
Citi panti		33%

Probācijas klientu, ar kuriem Dienests uzsāka darbu 2021. gadā, sadalījums pēc izdarītā noziedzīgā nodarījuma

Līdzīgi kā iepriekšējos gados arī 2021. gadā lielākais probācijas klientu skaits bija piespiedu darba uzraudzības funkcijās. Gan kopējo probācijas klientu skaitu, gan probācijas klientu skaitu katrā Dienesta funkcijā ik gadu ietekmē vairāki savstarpēji saistīti faktori – demogrāfiskā situācija, sociāli ekonomiskie faktori, izmaiņas kriminālsodu politikā, Dienesta darba efektivitāte u.c.

Probācijas klientu skaits, ar kuriem Dienests strādāja 2021. gadā

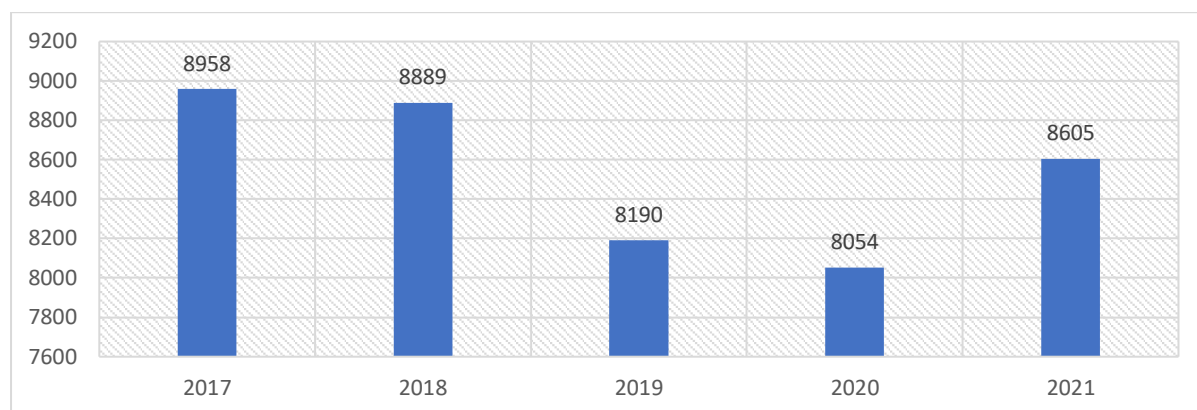
KRIMINĀLSODS – PIESPIEDU DARBS

Piespiedu darbs ir viens no sabiedrībā izciešamajiem kriminālsodiem, kura laikā personu iesaista tās vecumam, psiholoģiskajām īpašībām, fiziskajām spējām un attīstības līmenim piemērotos sabiedrībai nepieciešamos darbos no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības.

Plašāk par piespiedu darbu (no 2022.gada - sabiedriskais darbs):

<https://www.vpd.gov.lv/lv/sabiedriskais-darbs>

2021. gadā piespiedu darba izpilde tika organizēta 8605 probācijas klientiem (no tiem 195 bija bērni vecumā no 14 līdz 17 gadiem). No tiem 92% bija ievērojuši piespiedu darba izpildes nosacījumus un kārtību.

Probācijas klientu skaits piespiedu darba jomā

2021. gadā piespiedu darba izpildes laikā probācijas klienti nostrādāja 476 190 piespiedu darba stundas (t.sk. nepilngadīgie – 9 187). Saskaņā ar minimālās stundas tarifa likmi 2021. gadā probācijas klientu darbs darba devējiem ļāva novirzīt citām vajadzībām vismaz 1 376 642 euro.^[1] Kopumā no 2005. gada piespiedu darbā paveiktie darbi darba devējiem ir ļāvuši citām vajadzībām novirzīt vismaz 13 874 468 euro.

Probācijas klienti, kuriem 2021. gadā tika organizēta piespiedu darba izpilde, visbiežāk bija sodīti par:

- transportlīdzekļa vadīšanu alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē (Krimināllikuma 262. pants, 262.¹ pants);
- zādzību, krāpšanu un piesavināšanos nelielā apmērā (Krimināllikuma 180. pants);
- izvairīšanos no uzturēšanas (Krimināllikuma 170. pants);
- svešas kustamas mantas slepenu vai atklātu nolaupišanu (Krimināllikuma 175. pants);
- narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un realizēšanu nelielā apmērā un narkotisko un psihotropo vielu lietošanu bez ārsta nozīmējuma (Krimināllikuma 253., 253.² pants).

Darba devēji piespiedu darba un audzinošā rakstura piespiedu līdzekļa – sabiedriskais darbs – izpildē

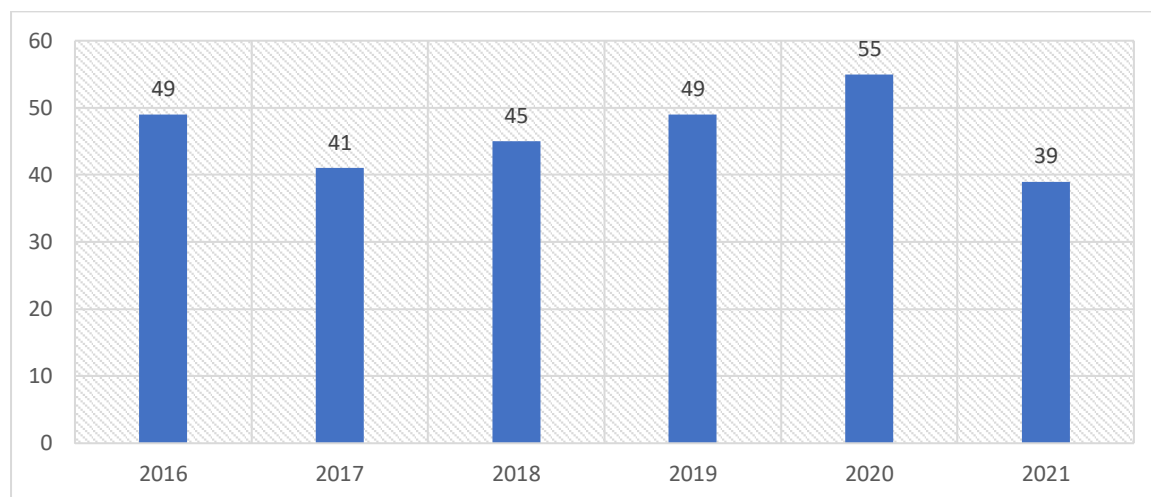
Dienests ir noslēdzis 1093 līgumus ar sadarbības partneriem par probācijas klientu nodarbināšanu piespiedu un sabiedriskajā darbā.

AUDZINOŠĀ RAKSTURA PIESPIEDU LĪDZEKLIS – SABIEDRISKAIS DARBS

Sabiedriskais darbs ir viens no audzinoša rakstura piespiedu līdzekļiem, kuru persona izcieš no mācībām vai pamatdarba brīvajā laikā savas dzīvesvietas apvidū, bez atlīdzības veicot sabiedriski derīgu darbu. Šo audzinoša rakstura piespiedu līdzekli var piemērot bērniem vecumā no 11 līdz 18 gadiem, ja bērns ir izdarījis tādu nodarījumu, par kuru likumā paredzēta kriminālatbildība.

Plašāk par sabiedrisko darbu: <https://www.vpd.gov.lv/lv/sabiedriskais-darbs-arpl>

2021. gadā audzinošā rakstura piespiedu līdzekļa – sabiedriskais darbs – izpilde tika organizēta 39 probācijas klientiem.

2021. gadā Dienests visvairāk saņēma nolēmumus par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļa – sabiedriskais darbs – piemērošanu par Krimināllikuma 180. pantu (par zādzību, krāpšanu un piesavināšanos nelielā apmērā) un 185. pantu (mantas tīša iznīcināšana, bojāšana), un 175. pantu (svešas kustamas mantas slepena vai atklāta nolaupīšana).

2021. gada laikā probācijas klienti, kuriem tika piemērots audzinoša rakstura piespiedu līdzeklis – sabiedriskais darbs, nostrādāja 683 stundas. Sabiedriskā darba izpildes laikā probācijas klientiem bija iespēja apgūt un pielietot sociālās prasmes, kā arī veidot izpratni par noderīgu laika pavadīšanu.

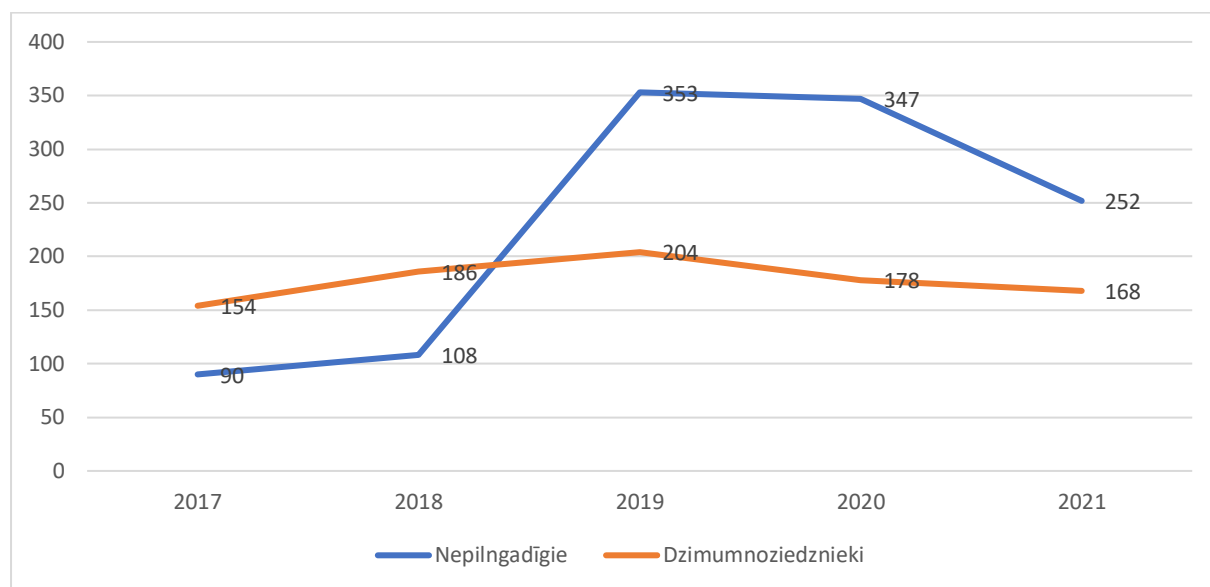
IZVĒRTĒŠANAS ZIŅOJUMS

Izvērtēšanas ziņojuma mērķis ir sniegt vispusīgu, objektīvu un ar faktiem pamatotu informāciju par probācijas klientu, uz kuru balstoties tiks izlemts jautājums par probācijas klientam nosakāmo sodu vai par probācijas klienta nosacītu pirmstermiņa atbrīvošanu no soda izciešanas. Izvērtēšanas ziņojums ir nozīmīgs līdzeklis arī cietušā interešu ievērošanā. Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma smagumu un bīstamību, uzklusot cietušā viedokli, notiesātajam iespējams noteikt pienākumus, kuri vērsti uz cietušā interešu ievērošanu un aizsardzību.

Plašāk par izvērtēšanas ziņojumu: <https://www.vpd.gov.lv/lv/izvertesanas-zinojums>

2021. gadā Dienestam kopumā tika pieprasīti 969 izvērtēšanas ziņojumi, no kuriem 72 pieprasījusi tiesa, 457 – prokurors un 440 – brīvības atņemšanas iestādes administrācija.

Kriminālprocesa likumā prokuroram kā procesa virzītājam noteikts pienākums Dienestam pieprasīt izvērtēšanas ziņojumu par personu, kura apsūdzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pret tikumību un dzimumneaizskaramību, kā arī par nepilngadīgo, kurš apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā. 2021. gadā no prokurora vai tiesas Dienestā tika saņemti 168 izvērtēšanas ziņojumu pieprasījumi par personām, kuras apsūdzētas noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pret tikumību un dzimumneaizskaramību, kā arī 252 izvērtēšanas ziņojumu pieprasījumi par nepilngadīgajiem apsūdzētajiem.

No tiesas vai prokurora saņemto izvērtēšanas ziņojumu pieprasījumu skaita dinamika par nepilngadīgajiem un personām, kuras veikušas dzimumnoziedzumu

2021. gadā Dienests saņēma **188 izvērtēšanas ziņojumu pieprasījumus no brīvības atņemšanas iestādēm** par notiesātajiem, kuri pretendē uz nosacītu pirmstermiņa atbrīvošanu ar **elektroniskās uzraudzības noteikšanu**. No 188 izvērtēšanas ziņojumu pieprasījumiem 27 gadījumos pieprasījums par izvērtēšanas ziņojuma sagatavošanu tika atsaukts, 8 izvērtēšanas ziņojumi tika sagatavoti 2022.gadā, 88 gadījumos Dienests atbalstīja personas nosacītu pirmstermiņa atbrīvošanu ar elektroniskās uzraudzības noteikšanu, savukārt 65 gadījumos – neatbalstīja tehnisku vai personas personības kritēriju dēļ.

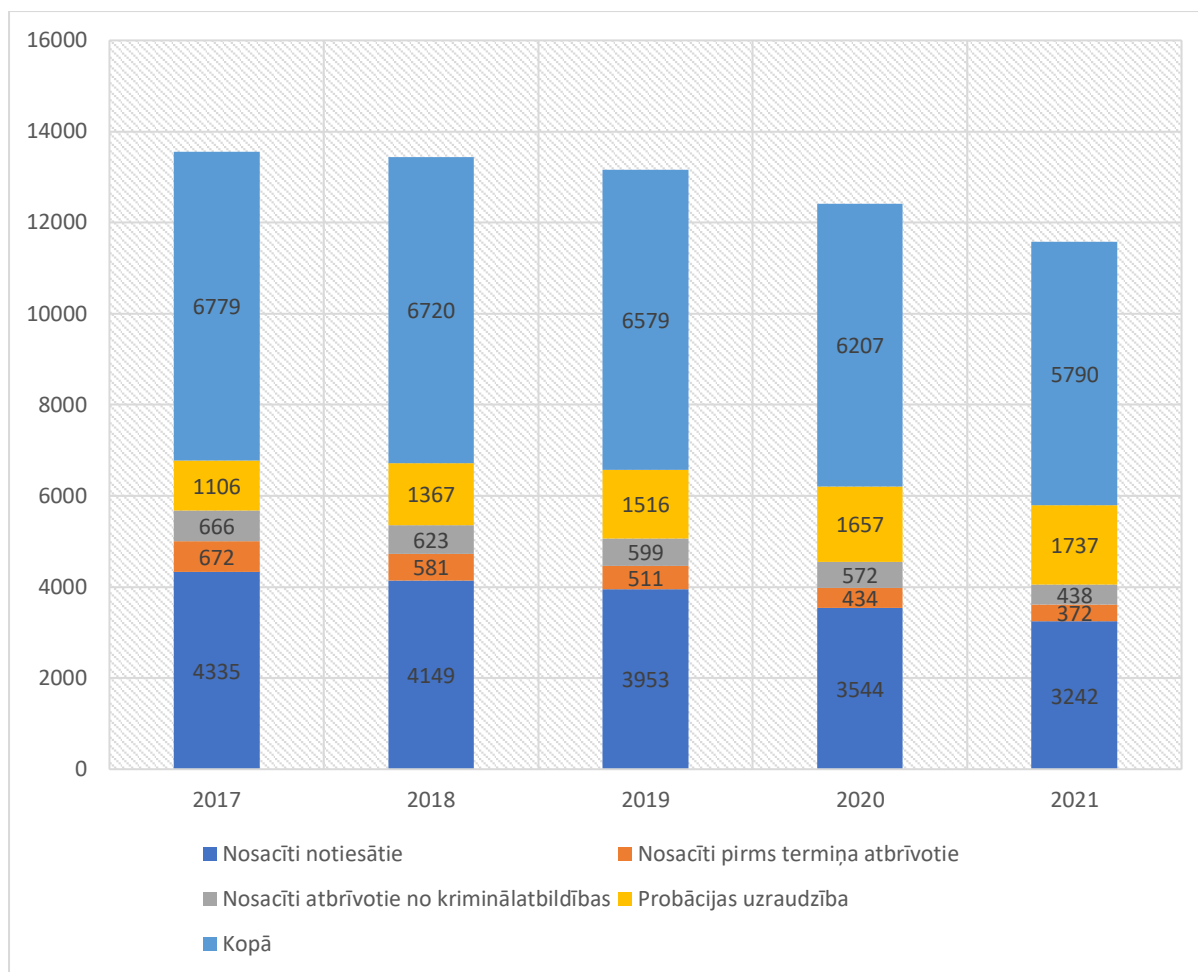
UZRAUDZĪBA

Dienests uzrauga nosacīti no kriminālatbildības atbrīvotas, nosacīti notiesātas, nosacīti pirmstermiņa no brīvības atņemšanas soda izciešanas atbrīvotas personas, t.sk. ar elektronisko uzraudzību, un personas, kurām ir piemērota probācijas uzraudzība.

Uzraudzības ietvaros personu iesaista tās vecumam, psiholoģiskajām īpašībām un attīstības līmenim piemērotos sociālās uzvedības korekcijas un sociālās rehabilitācijas pasākumos.

Plašāk par Uzraudzību: <https://www.vpd.gov.lv/lv/uzraudziba>

2021. gadā Dienests uzraudzības jomā strādāja ar 5790 probācijas klientiem. No tiem 98% bija ievērojuši uzraudzības nosacījumus un veiksmīgi izcietuši noteikto uzraudzības laiku sabiedrībā.

Probācijas klientu, ar kuriem Dienests strādāja uzraudzības jomā, skaita dinamika

Lai risinātu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas cēloņus un atturētu probācijas klientus no atkārtota noziedzīga nodarījuma izdarīšanas, uzraudzības laikā Dienests probācijas klientiem var noteikt 12 pienākumus. Visbiežāk tika noteikts pienākums ievērot aizliegumu lietot alkoholu un citas apreibinošas vielas, piedalīties vienā vai vairākās probācijas programmās un pildīt Dienesta norādījumus, kas vērsti uz legālu iztikas līdzekļu gūšanu vai sadzīves jautājumu risināšanu sociāli atbalstāmā veidā.

Pienākums	%
Ievērot aizliegumu lietot alkoholu un citas apreibinošas vielas	26%
Pedalīties vienā vai vairākās probācijas programmās	23%
Pildīt Dienesta norādījumus, kas vērsti uz legālu iztikas līdzekļu gūšanu vai sadzīves jautājumu risināšanu sociāli pieņemamā veidā	18%
Kriminogēna rakstura problēmu risināšanai apmeklēt Dienesta norādīto speciālistu, ja probācijas klients piekrīt apmaksāt ar šādu apmeklējumu saistītos papildu izdevumus vai tas nerada papildu izdevumus	16%
Ievērot aizliegumu atstāt dzīvesvietu noteiktā diennakts laikā	11%
Citi pienākumi	6%

Probācijas klientiem noteikto pienākumu īpatsvars 2021.gadā

Elektroniskā uzraudzība

Elektroniskā uzraudzība saskaņā ar Krimināllikumā ietverto definīciju ir intensīvas kontroles pasākumi, kurus nosaka tiesa uz laiku no viena mēneša līdz divpadsmit mēnešiem, lai ierobežotu notiesātā brīvu pārvietošanos. Lai īstenotu elektronisko uzraudzību, pie notiesātā ķermeņa piestiprina elektronisku ierīci, kas ļauj kontrolēt viņa atrašanos noteiktā vietā un laikā.

2021. gadā Dienests nodrošināja elektronisko uzraudzību 88 probācijas klientiem. Kopumā no 2015.gada elektroniskā uzraudzība īstenota 408 notiesātajiem. 95,5% gadījumu pārbaudes laikā elektroniskā uzraudzība tika pabeigta veiksmīgi (Dienests nav vērsies tiesā ar lūgumu aizstāt neizciesto soda daļu). Vidēji 80% probācijas klientu jau pirmajā elektroniskās uzraudzības mēnesī nodibina darba tiesiskās attiecības, tādējādi nodrošinot sev iztiku un maksājot nodokļus.

Personu, kuras notiesātas par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu pret tikumību un dzimumneaizskaramību, uzraudzība

Viena no probācijas klientu kategorijām, kuru uzraudzību nodrošina Dienests, ir probācijas klienti, kuru aktuālā vai kāda no iepriekšējām sodāmībām ir saistīta ar dzimumnozieguma izdarīšanu. 2021.gadā Dienesta uzraudzībā atradās 208 šādi probācijas klienti, kas ir par 20 probācijas klientiem vairāk kā 2020. gadā.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi (<https://www.vpd.gov.lv/lv/uzraudziba>)

Dienests probācijas klientiem uzraudzības ietvaros līdzfinansē sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, kas ir saistīti ar probācijas klienta uzturēšanos sociālās rehabilitācijas institūcijā un sociālās rehabilitācijas pasākumu nodrošināšanu, piemēram, sociālās funkcionēšanas prasmju uzturēšanu un attīstīšanu, atbalstu darba iemaņu apgūšanā, speciālistu konsultācijas u.c. pasākumus. Primāri iespēja saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus tiek piedāvāta probācijas klientiem, kuri tiek atbrīvoti no brīvības atņemšanas iestādes un kuriem ir nepieciešama izmitināšana. 2021. gadā sociālās rehabilitācijas pakalpojumi tika līdzfinansēti 18 probācijas klientiem.

Starpinstitūciju sadarbība (<https://www.vpd.gov.lv/lv/stis>)

2015. gada 23. novembrī starp Dienestu, Ieslodzījuma vietu pārvaldi un Valsts policiju tika noslēgta starpresoru vienošanās "Par sadarbību atkārtotu noziedzīgu nodarījumu pret tikumību un dzimumneaizskaramību izdarīšanas novēršanai", lai veicinātu nepieciešamo informācijas apmaiņu, kopīgās iestāžu pārstāvju sanāksmēs noteiktu vajadzības un riskus, kuri jārisina notiesātās personas lietā, ar mērķi novērst jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanu. 2021. gada 14. jūlijā starpresoru vienošanās kā sadarbības partneris pievienojās Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija, kura iesaistās starpinstitūciju sanāksmēs, ja tās tiek organizētas par nepilngadīgām personām vai ja cietušais ir nepilngadīgs. 2021. gadā Dienests organizēja 742 starpinstitūcijas sanāksmes.

IZLĪGUMA PROCESA ORGANIZĒŠANA, VADĪŠANA UN SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA

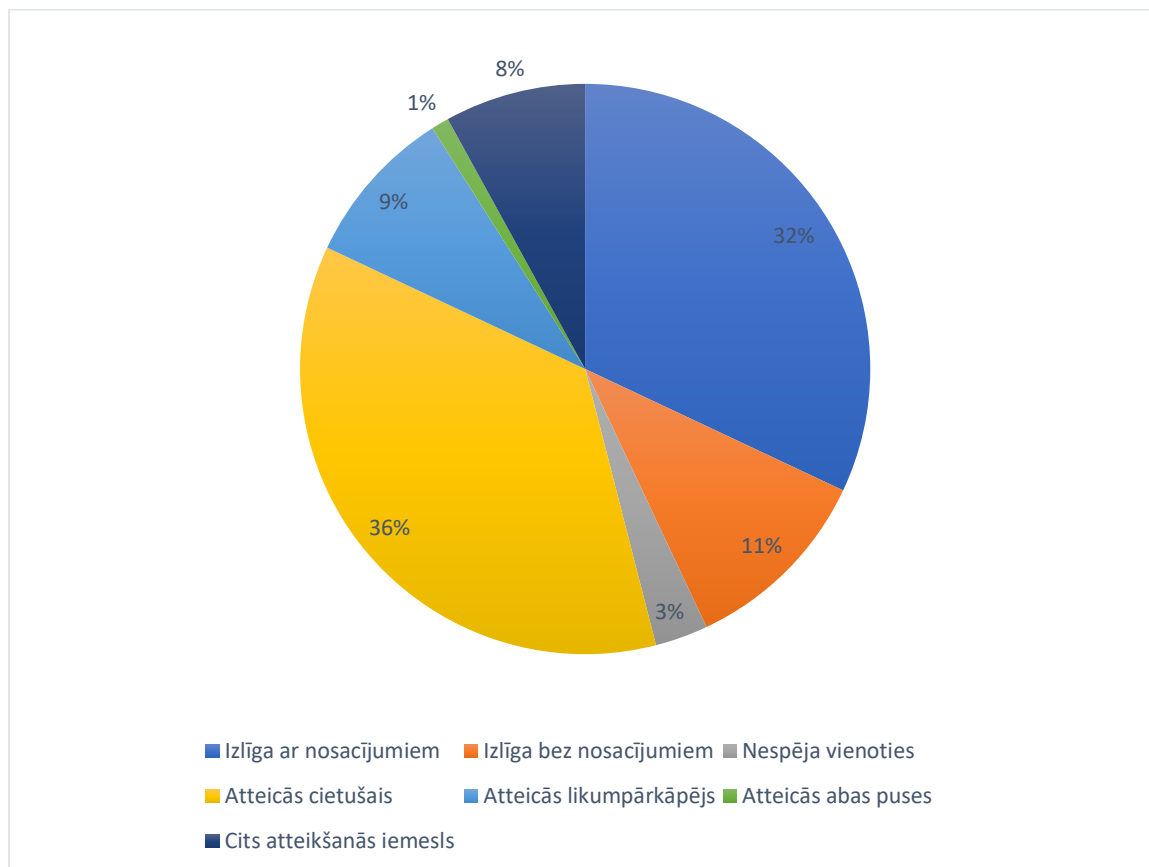
Izlīguma process ir dialogs, kurā brīvprātīgi piedalās cietušais un likumpārkāpējs un kuru vada neitrāla persona - starpnieks (mediators), palīdzot iesaistītajām pusēm vienoties par savstarpēji pieņemamu un taisnīgu risinājumu.

Plašāk par izlīgumu: <https://www.vpd.gov.lv/lv/izliguma-process>

Dienests izlīguma procesa organizēšanu un vadīšanu uzsāka 2005. gadā un kopš šī laika līdz 2021. gadam Dienests ir organizējis un vadījis 14 733 izlīguma procesus.

2021. gadā tika organizēti un vadīti 988 izlīguma procesi. 30% gadījumos izlīguma procesā piedalījās bērni vecumā līdz 17 gadiem. 20% gadījumos piedalījās jaunieši vecumā no 18 līdz 25 gadiem, savukārt pieaugušie vecumā no 26 gadiem piedalījās 50% no visiem izlīgumiem.

Organizēto un vadīto izlīguma procesu skaits 2021. gadā, salīdzinot ar 2020. gadu, ir samazinājies par 29%. 2021. gadā samazinājās pieprasījumu skaits no policijas (-22%) un iesniegumu skaits no konfliktā iesaistītajām pusēm (-37%).

Izlīguma procesa rezultāti

2021. gadā izlīguma procesa organizēšanu un vadīšanu nodrošināja Dienesta starpnieki - 87 amatpersonas un 35 brīvprātīgā darba veicēji.

SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA

2021. gadā Dienestam noteikto uzdevumu izpildē līdzdarbojās 128 brīvprātīgā darba veicēji: 83 līdzgaitnieki, 10 atbildīguma un atbalsta apļu brīvprātīgie un 35 sertificētie izlīguma starpnieki.

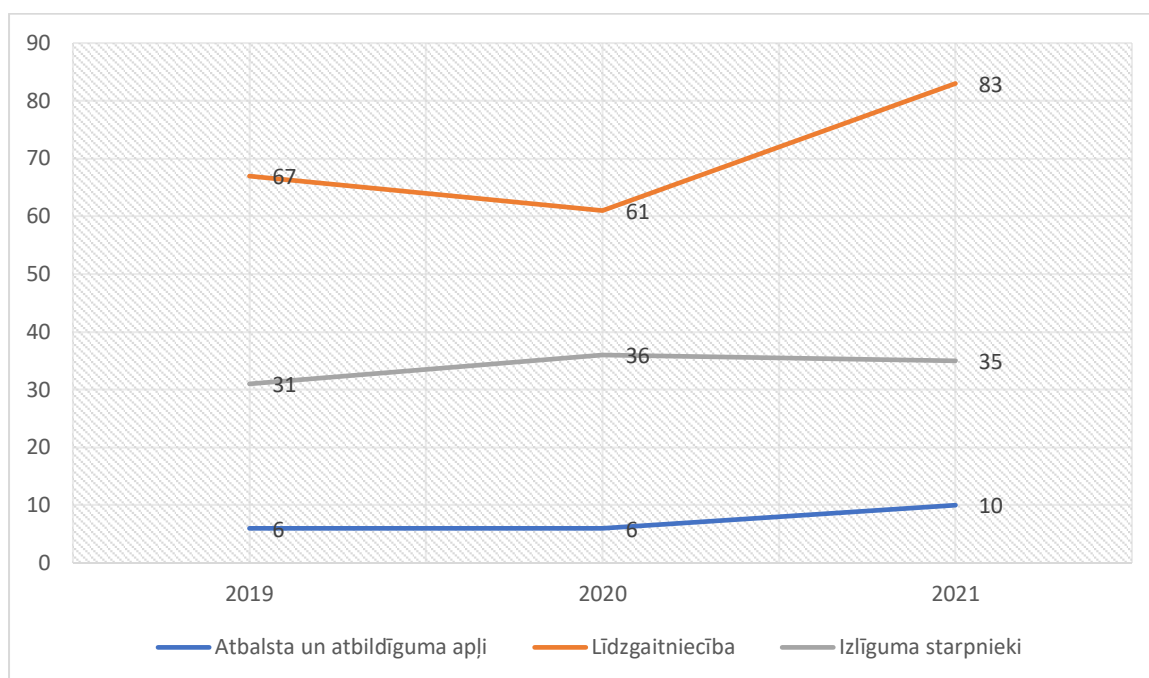
Plašāk par sabiedrības līdzdalības iespējām: <https://www.vpd.gov.lv/lv/brivpratigais-darbs>

2021. gadā līdzgaitniecībā tika iesaistīti 72 probācijas klienti un divi probācijas klienti tika iesaistīti atbildīguma un atbalsta apļos. Brīvprātīgie saziņai ar probācijas klientiem bieži izmantoja tiešsaistes saziņas risinājumus ārkārtējās situācijas izsludināšanas laikā.

Plašāk par līdzgaitniecību: <https://www.vpd.gov.lv/lv/lidzgaitnieciba>

Līdzīgi kā 2020. gadā, arī 2021. gadā līdzgaitnieki un arī atbildīguma un atbalsta apļu (AAA) brīvprātīgie saviem aizbilstamajiem visbiežāk sniedza atbalstu dažādu sociālo jautājumu risināšanā, kā arī sniedza psiholoģisku atbalstu.

Plašāk par AAA: <https://www.vpd.gov.lv/lv/atbalsta-un-atbildiguma-apli>

Dienesta brīvprātīgo skaita dinamika

PROBĀCIJAS PROGRAMMAS

Probācijas programmu mērķis ir veicināt probācijas klienta integrāciju sabiedrībā, kā arī veicināt klienta spēju apzināties savas domāšanas, attieksmes un uzvedības ietekmi attiecībā uz atkārtotu pārkāpumu veikšanas risku.

Plašāk par probācijas programmām: <https://www.vpd.gov.lv/lv/valsts-probacijas-dienesta-funkcijas>

Plašāk par probācijas programmu īstenošanu 2021. gadā informācija pieejama šī pārskata sadaļā "[Būtiskākie sasniegumi 2021. gadā un nākamajā gadā plānotie pasākumi](#)".

DIENESTA VEIKTIE UN PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI

2021. gadā Dienestā tika īstenots pētījums par Dienesta uzraudzības intensitātes atbilstību riska principam darbā ar personām, kuras notiesātas par dzimumnozieguma izdarīšanu. Pētījuma mērķis bija noskaidrot, vai un cik lielā mērā Dienesta organizētā uzraudzības intensitāte probācijas klientiem, kuri notiesāti par dzimumnoziegumu, atbilst zinātniskajā literatūrā minētajai, pierādījumos balstītai uzraudzības intensitātei. Balstoties uz pētījumā gūtajām atziņām, sniegtas rekomendācijas darba pilnveidošanai ar personām, kuras notiesātas par dzimumnozieguma izdarīšanu, atbilstoši riska principam.

2021. gadā Dienestā tika uzsākts darbs pie recidīva pētījuma ar mērķi analizēt lielus datu masīvus, kas ļauj apzināt atkārtota noziedzīga nodarījuma biežumu probācijas klientu izlasē.

Īstenota sadarbība ar Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes studiju kursa "Socioloģisko pētījumu prakse" studentiem. Izmantojot un analizējot [atvērto datus](#) dažādos griezumos, studentiem

bija iespēja veikt studiju darbus, kuru aizstāvēšanā piedalījās Dienesta pētnieki, sniedzot savus vērtējumus.

Dienesta veiktie pētījumi: <https://www.vpd.gov.lv/lv/petijumi>

DIENESTA ĪSTENOTIE PROJEKTI

Eiropas Sociālā fonda projekts "Bijušo ieslodzīto integrācija sabiedrībā un darba tirgū"

Projekta mērķis ir sniegt atbalstu ieslodzītajiem un bijušajiem ieslodzītajiem, piedāvājot specifiskus atbalsta pasākumus, kā arī izstrādājot un īstenojot jaunas atbalsta metodes mērķa grupai, tai skaitā, attīstīt brīvprātīgo darbu un aktīvu ģimenes locekļu iesaistīšanu, sekmējot mērķa grupas integrāciju sabiedrībā un veicinot bijušo ieslodzīto iesaistīšanos darba tirgū. Projektu īsteno Ieslodzījuma vietu pārvalde sadarbībā ar Valsts probācijas dienestu un Nodarbinātības valsts aģentūru.

Plašāk: <https://www.vpd.gov.lv/lv/projekts/eiropas-sociala-fonda-projekts-bijuso-ieslodzito-integracija-sabiedriba-un-darba-tirgu>

Eiropas Sociālā fonda projekts "Resocializācijas sistēmas efektivitātes paaugstināšana"

Projekta mērķis ir paaugstināt administratīvo un cilvēkresursu kapacitāti iestādēs, kas īsteno vai ir iesaistītas ieslodzīto un bijušo ieslodzīto resocializācijas pasākumu īstenošanā, kā arī izvērtēt esošo resocializācijas sistēmu, apzināt un praksē ieviest jaunus instrumentus, kas nodrošinās esošās sistēmas efektivitātes paaugstināšanu un kam būs tieša ietekme uz ieslodzīto un bijušo ieslodzīto integrāciju sabiedrībā un darba tirgū. Projektu īsteno Ieslodzījuma vietu pārvalde sadarbībā ar Valsts probācijas dienestu un Nodarbinātības valsts aģentūru.

Plašāk: <https://www.vpd.gov.lv/lv/projekts/eiropas-sociala-fonda-projekts-resocializācijas-sistēmas-efektivitātes-paaugstināšana>

Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekts "Probācijas klientu uzskaites sistēmas pilnveidošana"

Projekta mērķis ir nodrošināt Probācijas klientu uzskaites sistēmas (PLUS) darbību E-lietas programmas kontekstā attiecībā uz Valsts probācijas dienesta iesaisti kriminālprocesa virzībā un soda izpildē, samazinot dokumentu plūsmas laiku un uzlabojot Valsts probācijas dienesta efektivitāti ar elektronisko risinājumu palīdzību. Projekta sadarbības partneri: Tiesu administrācija, Latvijas Republikas (LR) Tieslietu ministrijas Ieslodzījuma vietu pārvalde, LR Prokuratūra, LR Izglītības un zinātnes ministrija, LR Labklājības ministrijas Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija, Rīgas pilsētas pašvaldība.

Plašāk: <https://www.vpd.gov.lv/lv/projekts/eiropas-regionalas-attistibas-fonda-projekts-probācijas-klientu-uzskaites-sistēmas-pilnveidošana>

PĀRSKATA GADĀ ĪSTENOTĀS JAUNĀS POLITIKAS INICIATĪVAS

2021. gadā Dienestā tika īstenotas divas jaunas politikas iniciatīvas:

- Prioritāra pasākuma "E-lietas ieviešana tiesvedības procesā" ietvaros Dienestam tika piešķirti papildu finanšu līdzekļi 92 500 EUR apmērā, lai varētu nodrošināt efektīvu informācijas apmaiņu starp tiesām, lietas dalībniekiem un ar tiesvedību saistītajām informācijas sistēmām. Šī prioritārā pasākuma ietvaros tika iegādāti 32 datori ar skārienjūtīgajiem ekrāniem un 55 portatīvie datori.

- Prioritāra pasākuma "Iestāžu izvietošana jaunuzceltajā tieslietu nozares administratīvajā centrā Jēkabpilī" ietvaros Dienestam tika piešķirti papildu finanšu līdzekļi 26 592 EUR apmērā, lai izvietotu tieslietu nozares iestādes jaunuzceltajā tieslietu nozares administratīvajā centrā, nodrošinot iespēju sabiedrībai saņemt tieslietu un tiesībsargājošo iestāžu pakalpojumus vienuviet.

IESTĀDES VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMAS EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

Jauna funkciju īstenošanas kvalitātes pārbaudes sistēma

2021. gada Dienestā ir ieviesta jauna funkciju īstenošanas kvalitātes pārbaudes sistēma (kvalitātes monitoringa sistēma), kas ļauj:

- izvērtēt funkciju īstenošanas kvalitāti;
- savlaicīgi identificēt, analizēt un novērst cēloņus, kas negatīvi ietekmē funkciju īstenošanas kvalitāti;
- izvērtēt nodarbināto zināšanas, prasmes un kompetences;
- mērķtiecīgi plānot nodarbināto mācību, attīstības, profesionālās pilnveides un nodarbinātajiem nepieciešamos atbalsta pasākumus.

Kvalitātes monitoringa sistēmas ietvaros tiek izmantots speciāli izveidots informācijas tehnoloģiju risinājums, kas ir integrēts Dienesta informācijas sistēmā "PLUS". Probācijas klientu uzskaites sistēma "PLUS" ir Dienesta nodarbināto darba vide, kurā tiek iekļauta visa informācija par funkciju īstenošanu un darbu ar probācijas klientiem.

Nodarbināto slodzes monitorēšanas sistēmas pilnveide

Lai nodrošinātu vienmērīgu Dienesta nodarbināto slodzes sadalījumu teritoriālo struktūrvienību nodaļās, Dienestā kopš 2007. gada ir ieviesta nodarbināto slodzes aprēķināšanas un monitorēšanas sistēma, kas ir balstīta uz nodarbināto darba procesu hronometrāžu katrā Dienesta funkcijā. 2021. gada 1. jūnijā nodarbināto slodzes aprēķināšanas un monitorēšanas sistēma ir integrēta Probācijas klientu uzskaites sistēmā "PLUS", kas nodrošina automātisku aprēķina veikšanu (objektīvu rezultātu bez cilvēkresursu patēriņa datu ievades nodrošināšanai), ļauj operatīvi monitorēt nodarbināto noslodzi un organizēt nodarbināto noslodzes izlīdzināšanas pasākumus.

Grāmatvedības uzskaites sistēmas centralizācija Dienestā un Tiesu administrācijā

Saskaņā ar Tieslietu ministrijas 2020. gada 27. novembra rīkojumu Nr. 1-1/287 "Par Valsts probācijas dienesta un Tiesu administrācijas sadarbības modeļa ieviešanu grāmatvedības funkcijas nodrošināšanā", lai sekmētu Valsts pārvaldes reformu plānā 2020 (apstiprināts ar Ministru kabineta 24.11.2017. rīkojumu Nr. 701) noteiktā reformu virziena "Atbalsta funkciju centralizācija" īstenošanu, sākot ar 2021. gada 1. janvāri tika veikta grāmatvedības uzskaites sistēmas centralizācija Valsts probācijas dienestā un Tiesu administrācijā (TA). Attiecīgi Dienestam pārdalot trīs grāmatvedības amata vietas TA un divas amata vietas likvidējot.

Risku reģistrs un risku vadības plāns

2021. gadā Dienestā ir pilnveidots risku reģistrs un risku vadības plāns. Darbs pie risku vadības procesu pilnveidošanas tiks turpināts arī 2022.gadā.

DIENESTA PERSONĀLS

2021. gada laikā amata vietu skaits Dienestā tika samazināts par septiņām amata vietām, līdz ar to 2021. gada 31. decembrī kopējais amata vietu skaits Dienestā bija 399 amata vietas.

Vidējais nodarbināto skaits Dienestā 2021. gadā - 411 nodarbinātie.

Izglītības līmenis	Skaitis
Vidējā/vidējā profesionālā:	4
1.līmeņa augstākā	8
Bakalaura grāds	258
Maģistra grāds	124
Doktora grāds	2

Apgūtās izglītības programmas (nodarbinātais var būt apguvis vairākas programmas):	Skaitis
Tiesību zinātne	101
Sociālais darbs	65
Pedagoģija	50
Psiholoģija	46
Cita (uzņēmējdarbība, sabiedriskās attiecības, IT, u.c.)	134

2021. gadā Dienesta personāla rotācijas koeficients, kas norāda, par cik procentiem gada laikā ir nomainījies personāls, bija 24%. Salīdzinot ar 2020. gadu, personāla rotācijas koeficients ir pieaudzis par 3%. Tas daļēji skaidrojams ar personāla novecošanos, jo 2021. gadā 6 gadījumos tiesiskās attiecības tika izbeigtas sakarā ar valsts noteiktā pensijas vecuma iestāšanos.

Vecuma grupa (uz 31.12.2020.)	Kopā
Līdz 29 gadiem	35
30-39 gadi	129
40-49 gadi	109
50-59 gadi	90
60 un vairāk gadi	33

Personāla iedalījums pēc dzimuma	Skaitis
Vīrieši	68
Sievietes	328

Vidējais vecums Dienesta nodarbināto vidū 2021.gadā bija 44 gadi.

Dienesta personāla mācības

2021. gadā ir palielinājies Dienesta īstenoto mācību dalībnieku skaits. Kopumā Dienesta organizētajās mācībās piedalījās vairāk kā 4000 dalībnieku. 127 mācību pasākumi notika tiešsaistē. Pārskata gadā Dienests turpināja attīstīt Dienesta e-mācību vides "Moodle" pieejamos mācību kursus. E-mācību vide Dienesta nodarbinātajiem nodrošina vide pieeju plašam mācību saturam, sākot no ievada probācijas jomas darbā līdz kursiem, kas sniedz iespēju pilnveidot savas zināšanas un prasmes darbā ar probācijas klientiem.

DIENESTA KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

SABIEDRISKĀS ATTIECĪBAS

No 2021. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim Dienests piedalījās ziņu materiālu/sižetu veidošanā, kas saistīti ar probācijas jomu un sabiedrības drošību plašākā izpratnē. 2021. gadā plašsaziņas līdzekļos tika uzskaitītas 873 publikācijas par Dienestu. Visa Dienesta komunikācija pārskata gadā sasniedza 38,5 miljonus lielu auditoriju, savukārt publicitātes efektivitātes indekss bija 26,2.

Dati apkopoti ar LETA mediju monitoringa rīku "Station".

SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

Konsultatīvās padomes

Lai sekmētu institūciju optimālu sadarbību vienotas politikas īstenošanā probācijas jomā, Dienests saskaņā ar Valsts probācijas dienesta likuma 19. pantu un Ministru kabineta 2007. gada 19. jūnija noteikumiem Nr. 402 „Kārtība, kādā sasauc Valsts probācijas dienesta konsultatīvo padomju sēdes un organizē padomju darbu, kā arī pieaicina citu institūciju pārstāvjus” sasauc un organizē Dienesta Konsultatīvās padomes. Konsultatīvo padomju sastāvā tiek iekļauti arī nevalstisko organizāciju pārstāvji.

Plašāk: <https://www.vpd.gov.lv/lv/konsultativa-padome>

Piespiedu un sabiedriskais darbs

Lai veicinātu sabiedrības iesaisti Dienesta funkciju īstenošanā un sociāli atbildīgu darba devēju piesaisti kriminālsoda - piespiedu darbs un audzinoša rakstura piespiedu līdzekļa - sabiedriskais darbs izpildes ietvaros, Dienests aktīvi sadarbojas ar reliģiskajām un nevalstiskajām organizācijām un ir noslēdzis ar tām 242 līgumus par probācijas klientu nodarbināšanu piespiedu un sabiedriskajā darbā.

Uzraudzība

Īstenojot uzraudzības funkciju Dienests sadarbojas ar nevalstisko sektoru divās jomās - nodarbināto zināšanu pilnveidošanā un probācijas klientiem nodrošinot pakalpojumus, t.sk., sociālās rehabilitācijas pakalpojumus. 2021. gadā sociālās rehabilitācijas pakalpojumus nodrošināja astoņas nevalstiskās organizācijas.

Sadarbības memorandi ar NVO

Lai veicinātu pilsoniskās sabiedrības ieguldījumu noziedzības mazināšanā un sociāli atstumto personu iekļaušanu sabiedrībā, Dienests slēdz sadarbības memorandus ar nevalstiskajām organizācijām. 2021. gadā sadarbības memorandi tika noslēgti ar biedrībām "STREETBASKET", "OPEN Radošais Centrs", "Dzīves Līdzsvaram", "Mediācijas Telpa" un sabiedrību ar ierobežotu atbildību, kas īsteno sociālā uzņēmuma uzdevumus, "Bērnu un pusaudžu resursu centrs".

Dienesta noslēgtie sadarbības memorandi ar nevalstiskajām organizācijām:

<https://www.vpd.gov.lv/lv/sadarbibas-memorandi-0>

BŪTISKĀKIE SASNIEGUMI 2021.GADĀ UN 2022. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

Dienesta darbības pielāgošana Covid-19 pandēmijas laikā

Nepieciešamība pēc iespējas mazināt sabiedrības drošības riskus saistībā ar Covid-19 izplatību atstāja negatīvu ietekmi uz Dienesta funkciju īstenošanu (probācijas programmu īstenošana un probācijas klientu uzraudzība). Ņemot vērā, ka probācijas programmas nebija iespējams īstenot, vienlaikus nodrošinot epidemioloģiskās drošības pasākumus Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai, 2021. gadā probācijas programmu īstenošana tika apturēta. Lai rastu risinājumu esošajai situācijai, Dienests uzsāka probācijas programmu pielāgošanu to īstenošanai attālinātā formātā. Probācijas programmu īstenošana tiešsaistē līdzīgās situācijās ļaus turpināt probācijas programmu īstenošanu un iesaistīt tajās plašāku probācijas klientu loku. Probācijas klientu uzraudzības ietvaros norit dinamiska probācijas klienta lietas vadītāja mijiedarbība ar probācijas klientu un pamatā tā notiek klātienē. Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanas nolūkos Dienests, izvērtējot probācijas klienta riska un vajadzību līmeni, noteiktām probācijas klientu grupām klātienes saziņu daļēji aizstāja ar attālinātu saziņu. Līdzīgi kā probācijas programmu attālināta īstenošana, arī attālināta saziņa ar probācijas klientiem nākotnē ļaus Dienestam saglabāt divas darba formas – klātienes un attālinātu. Attālinātam darbam ar probācijas klientiem nākotnē būs arvien vairāk jāvelta Dienesta resursi atbilstoši tehnoloģiju risinājumiem un jaunu Dienesta nodarbināto prasmju un kompetenču, kā arī darba metožu un pieeju attīstīšanai un nostiprināšanai.

Lai ierobežotu Covid-19 infekcijas izplatību Dienesta nodarbināto vidū, Dienesta nodarbinātajiem, kuru amata pienākumos ietilpst funkciju īstenošana, tika noteikts funkciju izpildi veikt klātienē divu plūsmu režīmā, paredzot, ka amata pienākumi klātienē (nodaļas telpās, kontroles piespiedu vai sabiedriskā darba izpildes vietās, ieslodzījuma vietu apmeklējumos, probācijas klientu apmeklējumos viņu dzīvesvietās vai plānoto dzīvesvietu izvērtēšanas apmeklējumos, u.c. funkciju izpildes aktivitātes, ko iespējams veikt tikai klātienē) tiek veikti 50% no nodarbinātajam noteiktā darba laika, savukārt atlikušajā darba laikā nodarbinātais amata pienākumus veic attālināti, kolektīva plūsmām nepārklājoties, lai Dienests spētu nodrošināt darba nepārtrauktību arī tad, ja daļa kolektīva veselības stāvokļa dēļ amata pienākumus klātienē pildīt nevarētu.

E-adrese un e-paraksts

2021. gadā no visiem Dienestā parakstītajiem dokumentiem, 80% tika parakstīti elektroniski. 95% dokumentu, kas tika nosūtīti valsts un pašvaldību iestādēm, bija parakstīti elektroniski, savukārt fiziskām personām - 57%. 2021. gada izskaņā 92% Dienesta nodarbināto bija izveidojuši e-parakstu un aktivizējuši e-adresi. 2022. gadā ir plānots turpināt informēt, skaidrot un aicināt probācijas klientus un sadarbības partnerus izmantot e-parakstu un e-adresi efektīvākai saziņai ar Dienestu.

Ģimenei draudzīga darba vieta

2021. gadā Dienests piedalījās Sabiedrības integrācijas fonda programmā "Ģimenei draudzīga darbavieta", kuras ietvaros ieguva "Ģimenei draudzīga darba vieta" statusu. Svarīgākais kritērijs statusa piešķiršanai bija darba devēja orientācija uz efektīvu darba un ģimenes dzīves saskaņošanu. Dienests saviem nodarbinātajiem nodrošina dažādas iespējas, kas ir vērstas uz darba un ģimenes dzīves saskaņošanu (elastīgā darba iespējas, attālinātā darba iespējas, plaša veselības apdrošināšanas polise, brīvas dienas dažādos dzīves gadījumos, mācību atvaļinājumu, u.c.). Iegūtais statuss ir papildus instruments jauno nodarbināto piesaistei, īpaši to, kuriem darba un ģimenes dzīves saskaņošana ir prioritāte.

35 stundu darba nedēļa

Ar 2022. gada 1. janvāri Dienesta nodarbinātajiem, kuru darbs saistīts ar īpašu risku un kuri šajā darbā ir nodarbināti ne mazāk kā 50% no normālā dienas vai nedēļas darba laika, noteikta 35 stundu darba nedēļa atbilstoši Darba likuma 131. panta trešajā daļā noteiktajam. Lai šo garantiju nodrošinātu, ar 2022. gada 1. janvāri Dienestam piešķirts finansējums papildu 20 amata vietu izveidošanai.

Jauna Dienesta funkcija

2022. gada 1. janvārī stājās spēkā grozījumi Krimināllikumā, kas paredz jauna pamatsoda – probācijas uzraudzība – ieviešanu kriminālsodu sistēmā un Dienestam tika uzticēta jauna funkcija – uzraudzīt personas, kurām piemērots pamatsods – probācijas uzraudzība.

Plašāk: <https://likumi.lv/ta/id/319860-grozijumi-kriminallikuma>

ERASMUS+ atbalsta programmas projekts “Izzini savu potenciālu”

2022. gada 1. janvārī tika uzsākta ERASMUS+ atbalsta programmas projekta “Izzini savu potenciālu” īstenošana. Projekta mērķis ir Izstrādāt neformālā izglītībā balstītu metodoloģiju, kas veicinātu gados jaunu notiesāto personu (21 – 30 gadu vecumā) sociālo integrāciju, izglītojot, izprotot negatīvās bērnības pieredzes (*Adverse Childhood Experiences - ACE*), mazinot atkarības un vardarbīgu uzvedību.

Plašāk: <https://www.vpd.gov.lv/lv/jaunums/vpd-piedaliesies-erasmus-programmas-projekta-ar-merki-veicinat-notiesato-jauniesu-socialo-integraciju-0>

Dažādības vadība

2021. gadā Dienests uzsāka īstenot dažādības vadību veicinošus pasākumus - tika organizētas 12 mācību sesijas. Dažādības vadība ir organizāciju vadītāju rīcība, kas vērsta uz to, lai piesaistītu talantus savai organizācijai, kā arī lai veidotu iekļaujošu un atbalstošu darba vidi, kuras ietvaros tiek novērtēts ikviens darbinieks, neskatoties uz viņa individuālo identitāti un atšķirībām. Mācībās to dalībniekiem tika attīstīta prasme bez aizspriedumiem izturēties pret citādo, svešo un dažādo, īpašu uzmanību pievēršot sociālās atstumtības un diskriminācijas riskiem pakļauto personu (piem., personu ar kustību traucējumiem, vielu atkarību izaicinājumiem un etniskajām minoritātēm) iepazīšanai. Šos pasākumus plānots turpināt arī nākamajos gados.